

24. SEP. 1960

Stavangerens kronikk

21-01-024

Demokratiet og menneskene

II

Vi snakker ofte som om kommunismen bare var en politisk bevegelse hvis innflytelse vi f. eks. her i Norge kan avlese ved hjelp av stemmetall ved stortingsvalg. Men hva sa nylig lederen av det kommunistiske parti i Canada? «Vi vinner ikke mange nye medlemmer — sa han — men vi går frem fordi kommunistinspirerte synsmåter får mer og mer makt i folket. Kommunismen er vokst ut av Vestens forræderi mot sine dyreste verdier — og den utnytter stadig dette forræderi. «Med ideologisk blinde demokrater kan vi kommunister gjøre hva vi vil.» ble det en gang sagt. Kommunismen kan effektivt infiltrere på alle felter — i det økonomiske, det kulturelle, det kirkelige liv. Med god støtte i presse og kringkasting har man søkt å knekke nasjonens livsmot, skape en verdensopinion av frykt, baktale våre forbundsfeller, Amerika, Tyskland, Adenauer, undergrave Guds autoritet i folket. Når vi tenker på hva for en hjernevask vårt folk har vært og fremdeles er utsatt for, da kan jeg for min del ikke unngå å stille et meget ubehagelig spørsmål: Hvor har vi vært henne, vi akademikere, vi som burde kunne se klart — hvor har vi vært siden vi i alle disse år har latt dette skje?

Diktaturet har forbundsfeller i oss selv, en femtekolonnie i vår egen natur — i vår feighet og frykt og trang til å følge gjengens moter og paroler. Her spør det om

vår personlighet har forankring i en annen, en høyere, absolutt autoritet.

Hvordan skal demokratiet komme over på offensiven? Demokratiet og demokratene må reformere seg selv — demokratiet kan bare seire ved en forpliktende og dynamisk ideologi som levendegjør for oss det vi tror på, som engasjerer følelse og vilje og som igjen gir den unge generasjon tro og mot på livet. Sant å si — demokratiet skal ikke bevares, det må gjenfødtes, uten en radikal fornyelse har vårt vestlige demokrati iallfall ikke noen sjanse blant de fargede folkeslag. Da utenriksminister Schuman skrev forordet til den franske utgave av dr. Frank Buchmans taler, sa han: «Demokratiet kan bare reddes ved livskvaliteten hos de menn som taler i dets navn.» Dr. Frank Buchman er den mann som klarere enn noen annen nålevende har analysert krisen og pekt på løsningen — en mann som skulle være selvskreven til Nobels fredspris — han har her sagt det avgjørende ord. Det som trenges, er den beslutning at vi i vårt liv vil godta de ubetingede normer som er dypt forankret i vår samvittighet, og lytte til den stemme som alle dager har talt med myndighet til mennesker om godt og ondt og minnet oss om det liv som vi dypest sett vet at vi skal leve. Her står vi i samme stilling — hvert eneste menneske.

Og i enhver statsform er mennesket det sentrale problem. En

mann som kjenner kommunismen fra innsiden, Hans Bjerkholt, en av grunnleggerne av det norske kommunistparti og medlem i 25 år, inntil han fant en høyere ideologi — han har fortalt: I Kreml var det spørsmål stadig på dagsordenen, hvordan skal vi frembringe den nye mennesketype som kan få systemet til å fungere? Men det samme spørsmål er aktuelt i Washington — hvordan skal det løses? Diktaturet, som ikke tror på forvandling, men bare regner med makt, har sin egen vei: Den gjenstridige må tvinges eller likvideres, eksemplene går i dag opp i millioner, og tvang og hjernevask, massearrestasjoner og massehenrettelser er de metoder kommunismen har å by på — i Afrika, i Tibet og i Europa! Demokratiet, som bygger på det kristne menneskesyn, kan ikke anvende slike metoder — det må finne en annen vei, og det kan bare være den frivillige forvandlings vei. Her kommer vi tilbake til det vi gikk ut ifra. Hva er i dag storpolitikens grunnproblem? Det er det hav av hat og bitterhet som skyller over alle kontinenter, hat mellom individer og nasjoner, klasser og raser, det hat som uten sammenligning er verdenskommunismens mest effektive våpen. Ingen fred er mulig, intet demokrati — uten den forvandling som leger hatet i menneskets sinn. De pekte på det eneste håp, de tre som talte i Caux. Han uttrykte den enkle sannhet, den mann jeg nylig hørte

merksom på ikke bare faller på siden av kirkens budskap, men også forkynner en almenreligiøsitet som står i motstrid med det vår kirke står for. Som

i motsatt retning, nemlig at belen ikke befordrer annet dyp hengivenhet for det som jostret Jesus Kristus. fremst for bevisstheten står

ORD FOR DAGEN

1. Korintierbrev 1, 2: Til den Guds menighet som er i Korint, helligede i Kristus Jesus kalte, helligede, tillikemed alle dem som på ethvert sted påkaller vår Herre Jesu Kristi navn, deres og vår.

Med denne hilsen innleder Paulus sitt lærebrev til sine venner i Korint. Vi stusser kanskje over at

si: Enten forvandler vi mennesker — eller også må kommunismen seire!

Moskva Radio ga i sin tid en interessant karakteristikk av Moralsk Opprustning. «Moralsk Opprustning er en verdensomspennende ideologi med brohoder i alle land. Den har nådd sin avsluttende fase med total utbredelse over hele verden.» Men så heter det: «Den forgifter tankegangen hos massene — i stedet for den uunnværlige klassekamp setter Moralsk Opprustning inn den evige kamp mellom godt og ondt.» Ja, riktigere kan det ikke sies. Kommunismen har skapt sin revolusjon, som utnytter hatet. Moralsk Opprustning vil mobilisere mennesker for en revolusjon som overvinner hatet. Er det mulig — kan det skje?

(Resten av professor Eiliv Skards foredrag kommer mandag).

menighetens medlemmer kalles helligede, og tror at det må bety at denne menighet var uten feil som ellers er knyttet til den menneskelige natur.

Det er ikke slik. Betegnelsen «helligede» må knyttes til Kristus. Uten ham kunne Paulus ikke bruke dette ordet.

Hver gang Gud griper inn i et menneskes liv, blir det en omveltning. De vesentlige ting får et nytt innhold, fordi vi må bruke Guds verdimåler på oss selv og på våre medmennesker. Denne omveltning som vi kaller for omvendelse setter oss i forbindelse med Guds evige kraftkilder. Vi blir helliget til Kristus som i sin Yppersteprestelige bønn har sagt: «Jeg helliger meg for dem,» og det betyr at vi alle får del i denne Guds overveldende nåde.

Som ny kirurgisk overlege

ved Haugesund kommunale sykehus har formannskapet ansatt avdelingslege Knut Bie, Ullevås sykehus. Han er født i 1915 og tok medisinsk embetseksamen i 1943.

I årene 1953—57 var han reservelege ved Rogaland Sjukehus. For tiden tjenestegjør han som overlege ved lungekirurgisk avdeling ved Det skandinaviske undervisningssykehuset i Seoul, Sør-Korea. Han reiste dit i august og skal være der et år.

Bridge Av Leif Christiansen

♠ D Kn 4
♥ D Kn 10 9 5
♦ E 6 2
♣ E 4

♠ E 6 5
♥ E 7
♦ K D 9 7 3
♣ K 10 2

♠ 8 3
♥ 8 6 4 3
♦ Kn 8 5
♣ Kn 9 8 7

♠ K 10 9 7 2
♥ K 2
♦ 10 4
♣ D 6 5 3

Vest gir, alle i faresonen. Meldinger:

V	N	Ø	S
1 ♦	dobler	pass	2 ♠
pass	3 ♣	pass	4 ♠
pass	pass	pass	

Utspill ruter Konge. Den ble stukket og det ble fortsatt med trumf. Vest kom inn og spilte nå heldig en liten ruter. Øst hadde kastet ruter 8 første gang og Vest tok sjansen på at det var ment som et styrkesignal. Det kunne jo også vært et fordelingskast for å vise dobbelton. Øst fant seg altså inne på ruter Kn og skjønte jo at kløverspill var det eneste som kunne komme på tale. Dermed ble et kløverstikk godspilt. Hjerter Ess ga så beten.

Syd vinner spillet ved å la Vest beholde stikken for ruter Konge. Da kommer Øst aldri inn og Vest kan ikke med fordel angripe i kløver.